

norge@musikkpedagogene.no www.musikkpedagogene.no

Desember/ 19

ET KJÆRLIGHETSDIKT - NYTT LIV TIL EN GAMMEL KLAVERSKATT

Rune Alver viser nok en gang vilje og mot til å trekke frem ukjente sider av musikkarven vår. Den anerkjente pianisten har nå gravd frem og spilt inn verk av den norske komponisten Catharinus Elling (1858 - 1942). Elling etterlot seg et interessant og stort materiale for klaver - materiale som aldri tidligere har blitt innspilt, men som nå er utgitt i form av CD-en "Et kjærlighetsdikt". Her finnes det både presist formulerte småstykker og stort anlagte klaververker.

Utgivelsen ble behørig markert i form av en lanseringskonsert med Rune Alver på plateselskapet Lawo Classics sin fantastiske butikk i Oslo sentrum, Lawo Store. På et mini-flygel spilte Rune godt utvalgte stykker fra platen, med en fantastisk klangbehandling og for en fullsatt liten sal og et lydhørt publikum, både de som var så

heldige å få sitteplass og de som sto lyttende ved inngangs-døra. Her var det heldigvis mange som kjente sin besøkestid!

Rune Alver kom i kontakt med Catharinus Elling sitt materiale for vel syv år siden, og utviklet etter hvert en betydelig interesse for denne folketonesamleren og komponisten. Det hele startet med at han gjorde noen konsertoppdrag for Nasjonalbiblioteket, som deretter spurte om han kunne tenke seg å lage ulike konsertprogram med musikk fra det særdeles rikholdige arkivet deres.

Han har hentet frem alle tilgjengelige kilder og gått særs grundig til verks, og har tidvis vært som stamgjest å regne både på Bergen bibliotek og Nasjonalbiblioteket, på målrettet jakt etter alt av Elling sitt materiale for klaver. -Det har vært en stor opplevelse å få jobbe med dette, og få bli kjent med denne musikken og fremføre den, sier Rune. - Det kan sammenlignes med en skattejakt! Det har levd store musikalske personligheter i gamle tider; musikere som lærte seg et solid musikalsk håndverk. De gikk direkte til vår klassiske musikktradisjons kilder i Tyskland. Med grundig forankring i tradisjonen skapte de sitt særegne, personlige tonespråk - der er det ingen snarveier, og da oppstår det slitestyrke og kvalitet.

Flere av Ellings klaverstykker egner seg utmerket til undervisning. For eksempel er de ni flotte folkemelodiene supre til det formålet. Rune anbefaler videre å ta en titt på heftene Svundne Dage 1 og 2 med stykkene Om morgenen, Det spørger!, Vemod, Lykke over Lykke, Smaagutternes Flag - March, Det tabte Paradis, Vildkat og Idyl.

I tillegg til Catharinus Elling har Rune tidligere spilt inn verker av David Monrad Johansen og Johannes M. Rivertz.

- Alle disse tre er svært gode eksempler på det jeg snakker om. De er alle tre viktige deler av vår kulturarv som definitivt fortjener å bli hentet frem i lyset, til glede og inspirasjon, forteller Rune videre. Han kjenner godt den musikalske tradisjonen de vokser ut fra.

- Det som er spesielt, er at det finnes få lydopptak å sammenligne med. Det setter min egen kreativitet i forhold til notebildet på spennende utfordringer, noe jeg liker godt!

Rune forteller at Catharinus Elling på oppdrag fra Stortinget skrev ned 1400 folketoner, og også instruerte ham til å legge folketonene til rette for fremføring. - Med sin omfattende innsats er det få som har betydd mer for norsk folkemusikk enn Catharinus Elling, sier pianisten.

” Et kjærlighetsdikt” inneholder alle folkemelodiene som Elling arrangerte for klaversolo, men også verk med nær tilknytning til klassisk europeisk musikktradisjon, i alt 38 titler. Elling er kanskje for enkelte mest kjent for melodien til Arne Garborg sitt dikt ” Småsporven gjeng i tunet”. Utover det kan man si at folketonesamleren og komponisten i våre dager så å si er glemt.

Fra lanseringskonserten på Lawo Store, onsdag 4.september

norge@musikkpedagogene.no www.musikkpedagogene.no

Det er overhodet ingen musikalsk lettvekter Rune Alver har dratt frem fra den kollektive glemselen; Elling sin produksjon er meget omfattende. Den inneholder rundt regnet 200 romanser, klaverstykker, kammermusikk, orkesterverker, komposisjoner for kor og orkester, en opera og naturligvis den særdeles omfattende samlingen av folketonearrangementer. Han var den første etter Ludvig Mathias Lindeman som systematisk samlet og behandlet folkemusikk.

På Rune Alvers nylig utgitte "Et kjærlighetsdikt" kommer Elling sitt lidenskapelige forhold til norsk folkemusikk klart til uttrykk, i flere norske folkemelodier for klaver. "Sanger uten ord" og "Et kjærlighetsdikt" viser også Elling sin personlig poetiske åre. Som en av de heldige med sitteplass på første rad under lanseringskonserten ble jeg personlig svært betatt og fascinert av de poetiske kvalitetene i tittelverket. Jeg ber derfor Rune Alver om han avslutningsvis kan si noe spesifikt om dette, og Rune er ikke vond å be!

- "Et kjærlighetsdikt" er absolutt et av de mest spennende verkene på denne CD-en. Ellings særegne poesi utfolder seg her. Jeg tror mange kan kjenne seg igjen i skildringen av dynamikken i et kjærlighetsforhold. Den første satsen, "Tvivl" eller "Tvil" på dagens norsk, er full av dissonanser. Dissonansene løser seg riktignok opp, men de gjentas mange ganger, og Sturm und Drang - partiet i mellomdelen utdyper beskrivelsen av smerte. Så kommer den andre satsen "Svar" med undertittelen "Trøst" som er en aldeles nydelig skildring av trøst og forsoning. I tonespråket finner vi kanskje noen trekk som kan minne om Schumann, men som Edvard Grieg så presist sa det: Elling er en lyrisk begavelse, kjernesund, og med en egenartet karakter.

- *Runa Vigger Taksdal*